

Eksamen

31. mai 2018

NOR1206, NOR1216

Norsk, Norsk for elever med samisk/finsk som andrespråk

Programområde:

Vg2 Ykesfaglige/yrkesfaglege utdanningsprogram

Nynorsk

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timar.
Hjelpemiddel	Alle hjelpemiddel er tillatne, bortsett frå Internett og andre verktøy som kan brukast til kommunikasjon. For norsk er heller ikkje omsetjingsprogram tillatne.
Bruk av kjelder	Dersom du bruker kjelder i svaret ditt, skal dei alltid førast opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei. Du skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrift eller sitat frå Internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.
Vedlegg	<u>Vedlegg 1</u> Shakar, Zeshan: <i>Tante Ulrikkes vei</i> , Gyldendal 2017. <u>Vedlegg 2</u> Chaudhry, Rahman: «Stipend, skrivebok og sveisehjelm», Utdanning nr. 3, 2018. <u>Vedlegg 3</u> Filmplakaten «Bjarne vil ikke på film», 2018. <u>Vedlegg 4</u> Langva, Gjertrud: <i>Vi spring ikkje slik vi sprang</i> , Samlaget 2018. <u>Vedlegg 5</u> Isaksen, Torbjørn Røe: «2018 blir yrkesfagenes år», https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/2018-blir-yrkesfagenes-ar/id2583726/ (09.04.18).
Informasjon om vurderinga	Sjå kommentarar for kvar enkelt oppgåve, og vurderingskriteria for faget.
Andre opplysningar	Alle elevar skal skrive to tekstar, eit kortsvar (del A) og eit langsvar (del B).

DEL A

KORTSVAR

Vel ei av oppgåvene i del A.

Skriv ein samanhengande tekst på om lag 250 ord.

Hugs å skrive nummeret på oppgåva du vel.

Lag overskrift sjølv.

Oppgåve 1

Du er verneombod på arbeidsplassen din, og ein dag i førre veke blei du varsla om ein kollega som hadde blitt utsett for seksuell trakassering. Skriv eit formelt brev til leiinga der du gjer greie for kva som har skjedd og kom med eit par forslag til kva for tiltak som kan setjast i verk.

Kommentar: Du skal vise at du kan skrive eit formelt brev og gjere greie for saka på ein klar måte.

Oppgåve 2

Vedlegg 1: Utdrag frå *Tante Ulrikkes vei* av Zeshan Shakar, 2017.

I tekstutdraget skildrar forfattaren eit fleirspråkleg ungdomsmiljø. Ta utgangspunkt i denne beskrivinga og gje nokre døme på multietnolekt, også kalla kebabnorsk. Kvifor oppstår denne typen språk?

Kommentar: Oppgåva er todelt. Du skal først gje døme på multietnolekt i tekstutdraget. Deretter skal du gje ei kort forklaring på kvifor slike språk oppstår.

DEL B

LANGSVAR

Vel ei av oppgåvene i del B.

Skriv ein samanhengande tekst på 500-700 ord.

Hugs å skrive nummeret på oppgåva du vel.

Lag overskrift sjølv.

Oppgåve 1

Vedlegg 2: «Stipend, skrivebok og sveisehjelm» av Rahman Chaudhry, Utdanning nr. 3, 2018.

Kva er hovudsynspunktet til Chaudhry, og kva for argument brukar han for å få fram dette? Er du einig eller ueinig med Chaudhry?

Kommentar: Oppgåva er todelt. Du skal først finne hovudsynspunktet og kva for argument han bruker for å få fram dette. Deretter skal du forklare kva du meiner om saka og grunngje meiningane dine.

Oppgåve 2

Vedlegg 3: Filmplakaten «Bjarne vil ikke på film», 2018.

Gjer greie for innhald, form og formål i den samansette teksten, og vurder kven som er målgruppa for plakaten.

NB! Noko av teksten på plakaten kan vere utydeleg. Vesentleg tekst for å svare på oppgåva er derfor attgjeve på sida etter plakaten i vedlegg 3.

Kommentar: Oppgåva er todelt. Du skal først gjere greie for innhald, form og formål ved å sjå på ulike verkemiddel i tekst og bilde. Til slutt skal du vurdere kven som er målgruppa for plakaten.

Oppgave 3

Vedlegg 4: Utdrag frå romanen *Vi spring ikkje slik vi sprang* av Gjertrud Langva, 2018.

Ta utgangspunkt i situasjonen i utdraget, og skriv ein kreativ tekst.

Kommentar: Det skal komme tydeleg fram at du har tatt utgangspunkt i roman-utdraget. Du viser kreativitet ved å bruke nokre språklege verkemiddel og finne ein original innfallsvinkel.

Oppgave 4

Vedlegg 5: Talen «2018 blir yrkesfagenes år» av Torbjørn Røe Isaksen, 2018.

Kva er hovudsynspunktet i talen til Torbjørn Røe Isaksen, og kva for argument bruker han? Kva for argument meiner du er dei viktigaste? Grunnlegg synspunkta dine.

Kommentar: Oppgåva har tre delar. Du skal først finne hovudsynspunktet. I del to skal du vise at du greier å finne dei ulike argumenta i teksten. I siste del skal det komme tydeleg fram kva for argument du meiner er dei viktigaste og du skal grunnlegg svaret.

Bokmål

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timer.
Hjelpemidler	Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. For norsk er heller ikke oversettelsesprogrammer tillatt.
Bruk av kilder	Hvis du bruker kilder i besvarelsen din, skal disse alltid oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Du skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på både lærebøker og annen litteratur. Hvis du bruker utskrift eller sitat fra Internett, skal du oppgi nøyaktig nettsadresse og nedlastingsdato.
Vedlegg	<u>Vedlegg 1</u> Shakar, Zeshan: <i>Tante Ulrikkes vei</i> , Gyldendal 2017. <u>Vedlegg 2</u> Chaudhry, Rahman: «Stipend, skrivebok og sveisehjelm», Utdanning nr. 3, 2018. <u>Vedlegg 3</u> Filmlakaten «Bjarne vil ikke på film», 2018. <u>Vedlegg 4</u> Langva, Gjertrud: <i>Vi spring ikkje slik vi sprang</i> , Samlaget 2018. <u>Vedlegg 5</u> Isaksen, Torbjørn Røe: «2018 blir yrkesfagenes år», https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/2018-bli-yrkesfagenes-ar/id2583726/ (09.04.18).
Informasjon om vurderingen	Se vurderingskommentarer for hver enkelt oppgave, og vurderingskriteriene for faget.
Andre opplysninger	Alle elever skal skrive to tekster, et kortsvar (del A) og et langsvar (del B).

DEL A

KORTSVAR

Velg en av oppgavene i del A.

Skriv en sammenhengende tekst på ca. 250 ord.

Husk å skrive nummeret på oppgaven du velger.

Lag overskrift selv.

Oppgave 1

Du er verneombud på arbeidsplassen din, og en dag i forrige uke ble du varslet om en kollega som hadde blitt utsatt for seksuell trakassering. Skriv et formelt brev til ledelsen der du gjør rede for hva som har skjedd og kom med et par forslag til hvilke tiltak som kan settes i verk.

Kommentar: Du skal vise at du kan skrive et formelt brev og gjøre rede for saken på en klar måte.

Oppgave 2

Vedlegg 1: Utdrag fra *Tante Ulrikkes vei* av Zeshan Shakar, 2017.

I tekstutdraget skildrer forfatteren et flerspråklig ungdomsmiljø. Ta utgangspunkt i denne beskrivelsen og gi noen eksempler på multietnolekt, også kalt kebabnorsk. Hvorfor oppstår denne typen språk?

Kommentar: Oppgaven er todelt. Du skal først gi eksempler på multietnolekt i tekstutdraget. Deretter skal du gi en kort forklaring på hvorfor slike språk oppstår.

DEL B

LANGSVAR

Velg en av oppgavene i del B.

Skriv en sammenhengende tekst på 500-700 ord.

Husk å skrive nummeret på oppgaven du velger.

Lag overskrift selv.

Oppgave 1

Vedlegg 2: «Stipend, skrivebok og sveishjelm», Rahman Chaudhry, Utdanning nr. 3, 2018.

Hva er hovedsynspunktet til Chaudhry, og hvilke argumenter bruker han for å få fram dette? Er du enig eller uenig med Chaudhry?

Kommentar: Oppgaven har to deler. Du skal først finne hovedsynspunktet og hvilke argumenter han bruker for å få fram dette. Deretter skal du forklare hva du mener om saken og begrunne meningene dine.

Oppgave 2

Vedlegg 3: Filmplakat, «Bjarne vil ikke på film», 2018.

Gjør rede for innhold, form og formål i den sammensatte teksten, og vurder hvilken målgruppe plakaten er beregnet for.

NB! Noe av teksten på plakaten kan være utydelig. Vesentlig tekst for å besvare oppgaven er derfor gjengitt på siden etter plakaten.

Kommentar: Oppgaven er todelt. Du skal først gjøre rede for innhold, form og formål ved å se på ulike virkemidler i tekst og bilde. Til slutt skal du vurdere hvem som er målgruppe for plakaten.

Oppgave 3

Vedlegg 4: Utdrag fra romanen *Vi spring ikkje slik vi sprang* av Gjertrud Langva, 2018.

Ta utgangspunkt i situasjonen i utdraget, og skriv en kreativ tekst.

Kommentar: Det skal komme tydelig fram at du har tatt utgangspunkt i roman-utdraget. Du viser kreativitet ved å bruke noen språklige virkemidler og finne en original innfallsvinkel.

Oppgave 4

Vedlegg 5: Talen «2018 blir yrkesfagenes år» av Torbjørn Røe Isaksen, 2018.

Hva er hovedsynspunktet i talen til Torbjørn Røe Isaksen, og hvilke argumenter bruker han? Hvilke argumenter mener du er de viktigste? Begrunn synspunktene dine.

Kommentar: Oppgaven har tre deler. Du skal først finne hovedsynspunktet. I del to skal du vise at du greier å finne de ulike argumentene i teksten. I siste del skal det komme tydelig fram hvilke argumenter du mener er de viktigste med begrunnelse.

Vedlegg 1

I dette utdraget forteller hovedpersonen fra sin oppvekst i en drabantby i Oslo.

Jeg veit jeg ikke er neger fra Compton, men liksom, jeg er det litt også, skjønner du hva jeg mener? Du veit hvordan det er her på Stovner. Pakkiser, negere, degoser, chippere, jogurter, arabere, lankere, alt mulig.

Liksom, vi er alle svartinger på en hvit land, skjønner du?

Det er sånne ting, hiphop snakker om det så bra. Du veit, på hiphop folka snakker om å henge ute på gata, røyke weed, møte kæber liksom, det er sånn jeg lever jo, jeg kødder ikke. Og dem snakker om sånn, være stolt av hooden din, selv om andre folk snakker dritt. Og du veit hvor mange som snakker dritt ass. Alltid, « Stovner er det mest tæze stedet på byen.» «Utlendinger er tæze folk.» Sånn snakker dem.

Liksom, dem potetene på blokkene her på Stovner, dem er ok. Ungdommene liksom. Sånn som André, han er homie. Men dem gamle ass. Mange er skikkelige rasister, jeg sverger. Digger Frp og sånn. Eller sier sånne ting, sånn som til meg og kompisen min når vi er drittunger og sitter i vinduen: «Hei, ække i Afrika nå. Kom dere ned a apekatter.» Ja ass, jeg husker det der. Eller dem potetene på husa på Stovner, mange av dem får rundt og leker så deilige, som dem bor på vestkanten, også bor dem på fuckings Høybråten liksom. Men dem mest skada folka, det er dem potetene fra andre steder på Oslo og Norge ass, jeg sverger. Dem går på tv og sånn og snakker dritt og så har dem aldri vært på Stovner eller shaka hånd med en svarting engang.

Liksom hva har jeg gjort dem folka? Skikkelig skada.

Tante Ulrikkes vei, 2017

Vedlegg 2

Stipend, skrivebok og sveishjelm

Av Rahman Chaudhry, leder i Elevorganisasjonen

Utstyrsstipendet for yrkesfaglige elever er altfor lavt. Juster det opp!

I skoleåret 2017/18 er det meste en kunne få i utstyrsstipend som elev ved videregående opplæring 3750 kroner. Den summen gjelder for 3 av de 13 utdanningsprogrammene det er mulig å ta i Norge. For majoriteten av norske elever blir det punget ut et sted mellom 1100 og 2300 kroner årlig for utstyret som kreves for å bli utdannet og klar for arbeidslivet. Når det finnes elever der ute som i tillegg til stipend må betale opp mot 7000 kroner av egen lomme, er det klinkende klart at utstyrsstipendet er for lavt.

De aller fleste elever som blir rammet av et absurd lavt utstyrsstipend, har en ting til felles: De er yrkesfagelever. Absolutt ingenting kan forsvare at enkelte elever kan ende opp med å bruke flerfoldige kroner av egen lomme for å finansiere nødvendig utstyr til utdanningen sin. Det bryter med gratisskoleprinsippet og er dessuten et massivt svik mot de kommende generasjoner og Norges fremtid.

Kokk, elektriker, industriarbeider, sjåfør og tømrer er bare en brøkdel av alt det yrkesfaglige linjer utdanner norsk ungdom til å bli. Til tross for det store mangfoldet i yrkesfag, har alle yrkesfagelever en ting til felles. De er musklene bak Norge. Det er de som skal pleie våre syke, bygge skolene våre og sørge for at norsk industri fortsetter å være i verdensklasse. Fagarbeidere er de som skal sørge for at det maskineriet som landet vårt er, fortsetter å gå rundt når vi skal takle store utfordringer som eldrebølge og en urolig verden. Og fremtidens fagarbeidere, de skapes nå.

Både næringsliv og offentlig sektor skriker etter ferske fagutdannede. Det er bred enighet om at for få ungdommer velger yrkesfag. At det da ikke finnes gode nok insentiver til at nok norsk ungdom velger og fullfører yrkesfag, er logisk nok kritikkverdig. Men at det aktivt føres en politikk som gjør det vanskelig og i noen tilfeller umulig for fremtidens arbeidskraft å utdanne seg, er direkte skremmende.

Heldigvis har politikerne sakte, men sikkert begynt å få øynene opp for problematikken i norsk yrkesfaglig utdanning. Det snakkes varmt om yrkesfag igjen, og utfordringene settes på dagsordenen. Nå er det på tide med handlekraft. Det er mye som må gjøres. Utstyret ved skolene på oppgraderes, og alle må sikres læreplass. Det som derimot kan gjøres med et pennestrøk, er nettopp å justere opp utstyrsstipendet. Det første steget er å sørge for at utdanningen, uansett om den foregår med skrivebok eller sveishjelm, er gratis. Ikke bare fordi det er rettferdig, men fordi fremtiden trenger det.

Utdanning nr. 3, 2018

Vedlegg 3

WERONIKA NITSCH

BJARNE M. SUNDE

ALEXANDER VOLLEVIK LARSEN

FRA SKAPERNE AV SUPERSMALFILMEN

BJARNE BEGRAVER LYKKE

SETT AV OPPTIL FLERE MENNESKER OG GODT LIKT PÅ LOKAL FESTIVAL

“SÅ UENDELEG MYKJE MEIR ENN EIN KUNNE FORVENTE”
PUBLIKUMMER TIL AVISEN FJORDINGEN

“FOLK KOMMER TIL Å TRO AT JEG ER ENDA RARERE ENN JEG ER”
BJARNE M. SUNDE

BJARNE VIL IKKE PÅ FILM

EN FILM AV WERONIKA NITSCH & ALEXANDER VOLLEVIK LARSEN

WERONIKA NITSCH PRESENTERER EN WERONIKA NITSCH - PRODUKSJON "BJARNE VIL IKKE PÅ FILM" BJARNE M. SUNDE WERONIKA NITSCH CASTING WERONIKA NITSCH
KLIPP ALEXANDER VOLLEVIK LARSEN MUSIKK ALEXANDER VOLLEVIK LARSEN FOTOGRAF WERONIKA NITSCH MANUS ALEXANDER VOLLEVIK LARSEN WERONIKA NITSCH
REGI WERONIKA NITSCH B-FOTOGRAF DAG INDREBØ PRODUSENT WERONIKA NITSCH VEDRUGGING BJARNE M. SUNDE AGITERING WERONIKA NITSCH

PRODUisert med støtte fra FRITT ORD

Vesentlig tekst til filmplakaten:

Fra skaperne av supersmalfilmen

BJARNE BEGRAVER LYKKE

Sett av opptil flere mennesker og godt likt på lokal festival

"Så uendeleg mykje meir enn det ein kunne forvente"
PUBLIKUMER TIL AVISEN FJORDINGEN

"Folk kommer til å tro at jeg er rarere enn jeg er"
BJARNE M. SUNDE

BJARNE VIL IKKE PÅ FILM

Vedlegg 4

Ein morgon står søster og bror opp slik dei plar gjere når det er blitt lyst. Dei plar springe inn til mor og far, og far plar bli med dei ned på kjøkenet. Dei spring inn på rommet til mor og far, men mor og far er ikkje der. Søster ristar dyna for å vere sikker. Bror går inn på badet, men det er ingen der heller. Når dei heller ikkje finn foreldra på stova eller på kjøkenet, foreslår bror at mor og far kanskje har gøymt seg. Søster og bror tek til å leite på stader dei sjølve ville gøymt seg. I kottet, under senga og til og med bak sofaen leitar dei. Bror er svolten, og søster blir med inn på kjøkenet. Kjøkenbordet er dekt på med fat, glas og bestikk. Det var ikkje du som dekte på, spør søster. Nei, seier bror. Søster skjer skivene, sidan ho er eldst. Medan ho gjer det, held bror fram med å leite. Bror leitar under skrivebordet til mor, og i alle kjøkenskapa. Dei kjem nok snart heim, seier søster. Set deg, seier ho. Bror set seg ned ved kjøkenbordet. Medan bror tygg skiva si, spør han: Kor er det blitt av mor og far?

Vi spring ikkje slik vi sprang, 2018

Vedlegg 5

2018 blir yrkesfagenes år

Tale/innlegg | Dato: 05.01.2018 | [Kunnskapsdepartementet](#)

Av: [Tidligere kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen](#)

Halvparten tar yrkesfag når de begynner på videregående skole. Vi må heie frem ungdommene som går yrkesfag, fordi arbeidslivet trenger flere med yrkesfagutdanning enn vi utdanner nå.

Annenhver NHO-bedrift har problemer med å rekruttere nok fagarbeidere. Ifølge Statistisk sentralbyrå vil vi mangle nesten 90 000 fagarbeidere i 2035 hvis dagens utvikling fortsetter. Vi vet også at for mange yrkesfagelever sliter med å fullføre videregående fordi de ikke får læreplass.

Fagarbeiderne har vært viktige for å bygge landet, og vil fortsette å være det. Norge kan takke dyktige fagarbeidere blant annet for at vi har fått opp olje og gass, for at vi har greid å utnytte vannkraften, og for at vi kan gi verdig stell og omsorg til våre eldre. Dyktige og kompetente fagarbeidere er, og blir, helt avgjørende for å sikre et bærekraftig velferdssamfunn. Derfor er jeg veldig glad for at organisasjonen World Skills, partene i arbeidslivet og Elevorganisasjonen vil bruke 2018 til å vise frem alt som er bra med yrkesfagene.

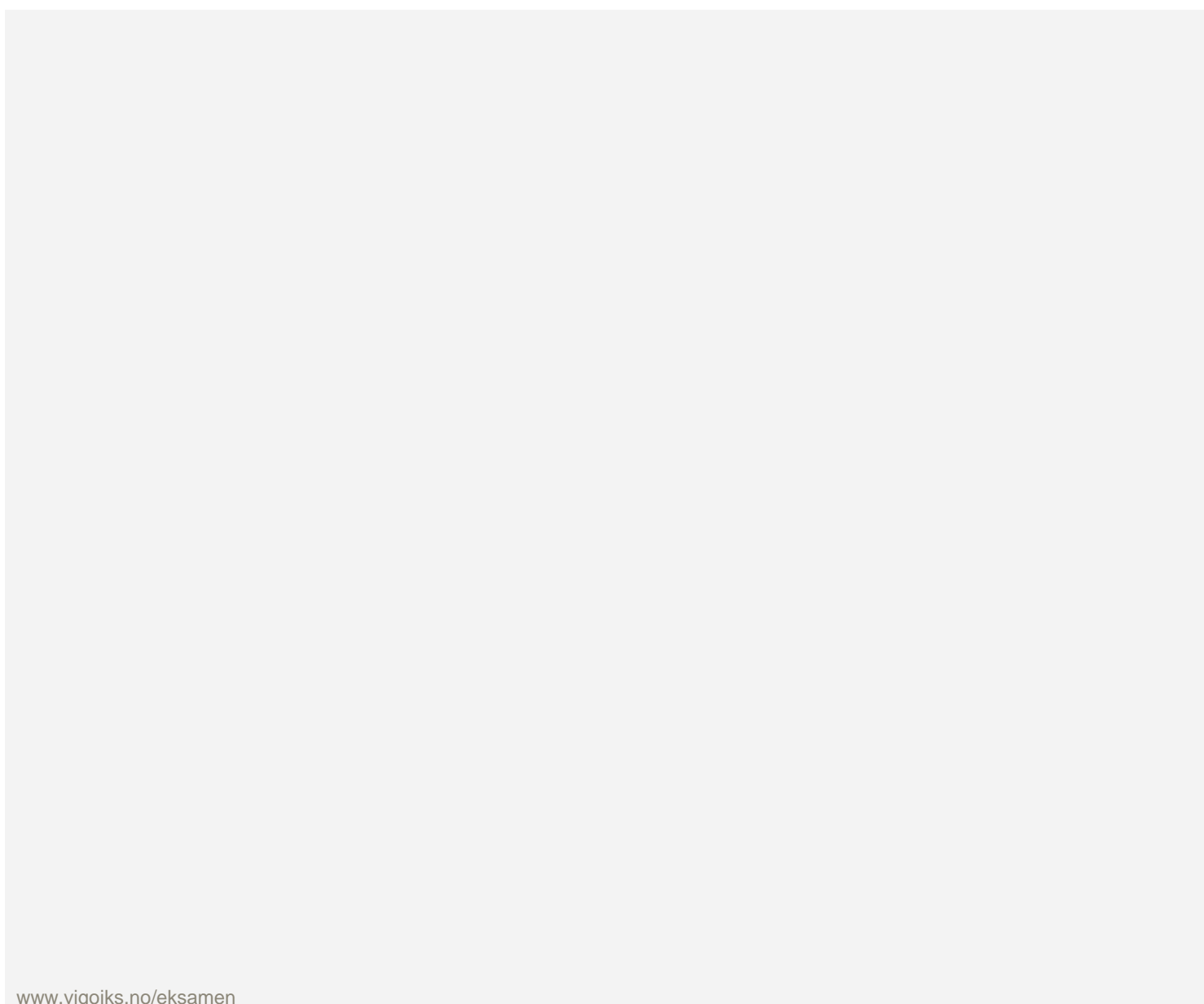
I løpet av det nye året håper jeg flere vil se at yrkesfag og fagskoler er gode utdanningsalternativer. Arbeidsledigheten blant de med yrkesrettede utdanninger er svært lav, og lønnen er ofte god. Norge har yrkesfagutøvere i verdensklasse. Det har det norske yrkeslandslaget vist når de har vunnet flere medaljer i Yrkes-VM de senere årene. Det går også riktig vei i arbeidet med å skaffe læreplasser. Foreløpige tall fra Utdanningsdirektoratet viser at flere elever har fått læreplass i 2017 enn året før.

Skal den positive utviklingen fortsette, må vi imidlertid videreføre yrkesfagløftet som regjeringen startet i 2013. I 2018 vil vi styrke de yrkesrettede utdanningene med 70 millioner. Pengene skal blant annet gå til å styrke arbeidet med å rekruttere læreplasser i fylkene, til å styrke hospiteringsordningen for yrkesfaglærere, og til 638 nye studieplasser i fagskolene.

Du kan også påvirke flere bedrifter til å ta inn lærlinger ved å kjøpe varer og tjenester av godkjente lærebedrifter. Når halvparten av de unge starter på yrkesfag, kjenner du trolig noen som er opptatt av temaet. Jeg vil oppfordre alle til å snakke opp yrkesfagene i 2018.

Godt nytt yrkesfagsår!

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/2018-bli-yrkesfagene-ar/id2583726/> (09.04.18)

www.vigoiks.no/eksamen